

Sygn. akt X C 1806/17 upr.

UZASADNIENIE

Powód, (...) W., Zarząd (...) w W., wniósł o zasądzenie od pozwanego M. N. kwoty 268,20 zł. z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 26 kwietnia 2016 r. do dnia zapłaty. Domagał się również zasądzenia kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swojego żądania powód podał, że pozwany w dniu 11 kwietnia 2016 r. korzystał z komunikacji miejskiej, nie posiadając właściwego/ważnego dokumentu przewozu. Powód zobowiązał pozwanego do zapłaty kwoty 266,00 zł. tytułem opłaty dodatkowej oraz należności przewozowej w wysokości 2,20 zł. Pozwany nie uregulował zobowiązania. W tym stanie rzeczy powód domagał się zapłaty kwoty 268,20 zł., na którą składają się opłata dodatkowa, należność przewozowa oraz odsetki ustawowe za opóźnienie od ww. kwoty od dnia upływu terminu jej płatności, wynoszącego 14 dni od dnia sporządzenia wezwania do zapłaty, do dnia zapłaty. Wyjaśnił, że roszczenie swe opiera na art. 33a ust. 3 i 4 ustawy Prawo przewozowe (Dz.U. z 2015 r., poz. 915 ze zm.) oraz na uchwale Nr LXVI/1807/2013 Rady miasta stołecznego W. z dnia 03 października 2013 r. zmieniającej uchwałę w sprawie opłat za usługi przewozowe środkami lokalnego transportu zbiorowego w (...) W., zmiany uchwały w sprawie ustalenia ulg za usługi przewozowe środkami lokalnego transportu zbiorowego w (...) W. oraz zmiany uchwały w sprawie regulaminu przewozu osób i bagażu środkami lokalnego transportu zbiorowego w (...) W. (Dz.U. Woj. M.. z 06.11.2013 r., poz. 11320).

Pozwany, M. N., wniósł o oddalenie powództwa. Przyznał, że korzystał ze środka komunikacji miejskiej powoda, podniósł jednak, że posiadał bilet na przejazd, w związku z czym obciążenie go dochodzoną należnością jest niezasadne.

Sąd ustalił, co następuje:

Pozwany, M. N., korzystał ze środka komunikacji miejskiej powoda - (...) W., Zarządu (...).

(okoliczność bezsporna)

Opłaty za usługi przewozowe uregulowane są w uchwale Nr LXVI/1807/2013 Rady miasta stołecznego W. z dnia 03 października 2013 r. zmieniającej uchwałę w sprawie opłat za usługi przewozowe środkami lokalnego transportu zbiorowego w (...) W., zmiany uchwały w sprawie ustalenia ulg za usługi przewozowe środkami lokalnego transportu zbiorowego w (...) W. oraz zmiany uchwały w sprawie regulaminu przewozu osób i bagażu środkami lokalnego transportu zbiorowego w (...) W. (Dz.U. Woj. M.. z 06.11.2013 r., poz. 11320). Zgodnie z ww. uchwałą, opłata za bilet jednorazowy przesiadkowy, uprawniający do nieograniczonej liczby przejazdów do 75 minut od momentu skasowania biletu albo uprawniający do przejazdu jednym środkiem transportu do przystanku lub stacji, który obowiązuje jako ostatni na trasie, wynosi 4,40 zł. w przypadku biletu normalnego i 2,20 zł. w przypadku biletu ulgowego (50%). Uchwała ta przewiduje również opłaty dodatkowe i reguluje sposób określenia ich wysokości. I tak:

1. opłata dodatkowa za przejazd bez odpowiedniego dokumentu przewozu stanowi 38-krotność ceny biletu jednorazowego przesiadkowego normalnego, obowiązującego w strefie 1 i 2,
2. opłata dodatkowa za przejazd bez ważnego dokumentu, poświadczającego uprawnienie do bezpłatnego lub ulgowego przejazdu, stanowi 28-krotność ceny biletu jednorazowego przesiadkowego normalnego, obowiązującego w strefie 1 i 2,
3. opłata dodatkowa za spowodowanie zatrzymania lub zmiany trasy środka transportowego bez uzasadnionej przyczyny stanowi 100-krotność ceny biletu jednorazowego przesiadkowego normalnego, obowiązującego w strefie 1 i 2,

4. w przypadku uiszczenia opłat dodatkowych, wymienionych w punkcie 1 i 2 bezpośrednio u kontrolera biletów na miejscu kontroli wysokość opłat dodatkowych wymienionych w punkcie 1 i 2 obniża się odpowiednio o 40%,
5. w przypadku uiszczenia opłat dodatkowych, wymienionych w punkcie 1 i 2 najpóźniej w ciągu 7 dni od daty wystawienia dokumentu zobowiązującego do tej opłaty wysokość opłat dodatkowych wymienionych w punkcie 1 i 2 obniża się odpowiednio o 30%,
6. opłata dodatkowa za wydanie kolejnej nowej spersonalizowanej karty zbliżeniowej stanowi 2-krotność ceny biletu jednorazowego przesiadkowego normalnego, obowiązującego w strefie 1 i 2.

W myśl § 2.1 i § 3.1 uchwały Nr LXVI/1807/2013 Rady miasta stołecznego W. z dnia 03 października 2013 r., do korzystania z płatnego przejazdu środkami lokalnego transportu zbiorowego w (...) W. uprawniają bilety, emitowane przez (...). Bilet stanowi dowód wniesienia opłaty i uprawnia do korzystania ze środków lokalnego transportu zbiorowego (...) W. wyłącznie po jego skasowaniu/aktywowaniu. Wyjątek stanowi bilet występujący w formie biletu pojazdowego, który nie wymaga skasowania. § 15 powołanej uchwały stanowi, że w przypadku nałożenia opłaty dodatkowej pasażer zobowiązany jest uiścić tę opłatę wraz z właściwą należnością za przewóz, stanowiącą równowartość ceny biletu jednorazowego przesiadkowego odpowiedniego do posiadanych uprawnień i strefy przejazdu.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu jako nieudowodnione.

Sąd miał na uwadze rozkład ciężaru dowodu w procesie. I tak stosownie do ogólnej reguły dowodowej, zawartej w przepisie art. 6 k.c., ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Na gruncie prawa procesowego odpowiednikiem art. 6 k.c. jest przepis art. 232 k.p.c., który stanowi, że strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Zgodnie natomiast z art. 3 k.p.c., strony i uczestnicy postępowania obowiązani są dokonywać czynności procesowych zgodnie z dobrymi obyczajami, dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek oraz przedstawiać dowody.

Art. 3 k.p.c. zobowiązuje strony zarówno do wyjaśnienia okoliczności sprawy (ciężar przytoczenia), jak i przedstawienia dowodów na tę okoliczność (ciężar dowodu), a także zobowiązuje do dokonywania czynności procesowych zgodnie z dobrymi obyczajami. Oznacza to powinność stron działania w toku postępowania w sposób rzetelny i zgodny z zasadą lojalności wobec strony przeciwnej oraz sądu. Obowiązek ten ma zapobiegać nadużywaniu przez strony i uczestników postępowania ich uprawnień procesowych oraz pomagać w koncentracji materiału dowodowego w postępowaniu cywilnym. Wykrycie prawdy przez sąd ogranicza się w zasadzie w przeważającej mierze do przeprowadzenia dowodów, zgłoszonych przez strony, na nich bowiem spoczywa ciężar dowodu (art. 6 k.c.). Oczywiście co do zasady podejmowanie przez strony czynności procesowych w postępowaniu cywilnym nie jest obowiązkowe. Nie podejmując ich, strona musi jednak liczyć się z negatywnymi konsekwencjami, w tym z przegraniem procesu włącznie. Podkreślić należy, iż jest to szczególnie aktualne w sytuacji, gdy strona jest reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika; powinien on być świadomy wystąpienia negatywnych konsekwencji procesowych w przypadku, gdy powołuje mniej dowodów, niż tego wymaga materialnoprawna podstawa zgłoszonego roszczenia. Nie powinno budzić wątpliwości, że powód nie może skutecznie powoływać się przed Sądem na dokumenty, nawet gdyby ich treść była znana pozwanemu, jeżeli nie zostały przedstawione jako dowody w sprawie. Przedstawienie dowodów w rozumieniu art. 3 k.p.c. i art. 232 k.p.c. oznacza - w wypadku dowodów z dokumentów po prostu ich złożenie do akt sprawy w załączeniu do pisma procesowego albo podczas rozprawy.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 03 października 2000 r., I CKN 300/00, potwierdził powyższe stanowisko, stwierdzając, że to strony obciąża obowiązek wskazania dowodów, potrzebnych do rozstrzygnięcia sprawy, stosownie do art. 3 i art. 232 k.p.c.

„Przytoczone w pozwie fakty są przedmiotem dowodu, jeżeli z punktu widzenia prawa materialnego mają istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Dowodzenie tych faktów jest zaś obowiązkiem samych stron (art. 6 k.c., art. 3, art. 126 § 1 pkt 3, art. 187 § 1 pkt 2, art. 232 zdanie pierwsze i in. k.p.c.). W rezultacie na stronie powodowej spoczywa ciężar instruowania procesu m. in. przez dostarczenie sądowi materiału dowodowego, na podstawie którego mógłby on przekonać się o prawdziwości faktów, uzasadniających żądanie, czyli na wykazaniu słuszności żądania.” (vide: wyrok SN z dnia 26 września 2000 r., III CKN 17/00)

Powód powołał się na okoliczność, że pozwany w dniu 11 kwietnia 2016 r. korzystał z komunikacji miejskiej, nie posiadając właściwego/ważnego dokumentu przewozu. W związku z tym zobowiązał on pozwanego do zapłaty kwoty 266,00 zł. tytułem opłaty dodatkowej oraz należności przewozowej w wysokości 2,20 zł. Pozwany nie uregulował zobowiązania. W konsekwencji powód domagał się zapłaty.

Niewątpliwie zgodnie z art. 33a ust. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe, przewoźnik lub organizator publicznego transportu zbiorowego albo osoba przez niego upoważniona, legitymując się identyfikatorem umieszczonym w widocznym miejscu, może dokonywać kontroli dokumentów przewozu osób lub bagażu. Ust. 3 cyt. przepisu stanowi natomiast, że w razie stwierdzenia braku odpowiedniego dokumentu przewozu, przewoźnik lub organizator publicznego transportu zbiorowego albo osoba przez niego upoważniona pobiera właściwą należność za przewóz i opłatę dodatkową albo wystawia wezwanie do zapłaty.

Pozwany przyznał, że korzystał ze środka komunikacji miejskiej powoda, jednak wniósł o oddalenie powództwa, kwestionując zasadność obciążenia go dochodzonymi pozwem opłatami, i twierdząc, że nabył bilet, uprawniający go do przejazdu.

W tym stanie rzeczy, zaktualizował się obowiązek powoda udowodnienia faktów, które przytoczył w pozwie jako podstawę faktyczną żądania, w tym ciężar udowodnienia wystawienia wezwania do zapłaty i wysokości roszczenia. Tymczasem powód nie uczynił zadość swemu obowiązkowi, nie przedłożył bowiem żadnych dowodów, ograniczając się do twierdzeń i powołania się w uzasadnieniu złożonego w elektronicznym postępowaniu upominawczym pozwu na dowód w postaci wezwania nr (...) z dnia 11 kwietnia 2016 r., którego jako materiał dowodowy w toku niniejszego procesu nie przedstawił sądowi.

Podobnie strona powodowa nie udowodniła wysokości roszczenia. Z przytoczonej powyżej treści uchwały Nr LXVI/1807/2013 Rady miasta stołecznego W. z dnia 03 października 2013 r., wynika wysokość opłaty za bilet jednorazowy przesiadkowy, uprawniający do przejazdu. Jest to 4,40 zł. w przypadku biletu normalnego i 2,20 zł. w przypadku biletu ulgowego (50%). Uchwała ta przewiduje również opłaty dodatkowe i reguluje sposób określenia ich wysokości. Trudno jednak w oparciu o nie ustalić, w jaki sposób powód obliczył wysokość roszczenia na kwotę 266,00 zł. w zakresie opłaty dodatkowej.

Na uwagę zasługuje również sformułowanie, zawarte w uzasadnieniu pozwu, a mianowicie, że „pozwany w dniu 11 kwietnia 2016 r. korzystał z komunikacji miejskiej, nie posiadając właściwego/ważnego dokumentu przewozu”. Nie wiadomo w związku z tym, czy powód powołuje się na brak właściwego czy ważnego biletu. W świetle treści pkt VIII uchwały Nr LXVI/1807/2013 Rady miasta stołecznego W. z dnia 03 października 2013 r. okoliczność ta zdaje się być nie bez znaczenia dla wysokości opłaty dodatkowej.

Mając na uwadze powyższe, Sąd powództwo w całości oddalił.

SSR Agnieszka Brzoskowska